

ההצעה לשינוי הסדר המס על הקיבוצים וחבריהם – תמצית עמדת הקיבוצים

1. שיטת מס של נישום צריכה להתאים למבנה המשפטי בו הוא פועל. ההצעה דן מתאימה את המבנה המשפטי והארגוני של הקיבוצים לתוצאת המס אליה מעוניינים המציעים להגיע.
2. לקיבוץ 2 עקרונות-על. **האחד**: כל כושר היצירה של החבר מועמד לטובת הקיבוץ וכל ההכנסות שבגינין הן של הקיבוץ. **השני**: שותפות מקיפה וערבות הדדית גורפת, על כלל החברים ובני ביתם. המבנה הארגוני של הקיבוץ והוראות הדין החלות עליו ערוכים באופן שיתאם לעקרונות על אלה.
3. ההצעה מרסקת את כל העקרונות הללו: היא קובעת שההכנסות הן של החבר, היא מייצרת יחסי עבודה בין הקיבוץ לחברים שאינם "עובדי חוץ", (בין אם הוא עובד ובין אם לא), היא מאיינת את היכולת לממש את הסדר הערבות ההדדית, והיא מפרקת בפועל את השותפות הקיבוצית.
4. השינוי שחל בקיבוץ הוא שהקיבוץ המתחדש מעמיד לחבריו תקציב שאינו רק "הספקת צרכי החבר", כמו בשיתופי, והוא מבטא גם את היקף ההכנסה שמניב החבר לקופת הקיבוץ. שאר עקרונות היסוד עומדים בעינם (וכך קבע בג"ץ לפני כחודש!), ובכללם שההכנסה נכס של הקיבוץ.
5. גם בהסדר החדש, חבר קיבוץ לעולם יקבל לידיו פחות ממה שמקבל חברו העירוני שמשתכר כמותו. ההפרש בין ההכנסה שהניב לקיבוץ לתקציב שקיבל מועמד לטובת שאר החברים/שותפים. זו לא פירצת מס ולא תיכנון מס, שכן התוצאה היא שלחבר נותר פחות כסף ביד, ולא יותר.
6. מובן שכלל שהמיסוי הפנימי קטן, הכנסת החבר גדלה, ובהתאמה מצטמצם האפקט על המס.
7. הקיבוץ המתחדש פועל בכפוף להוראות דין (תקנות הערבות ההדדית) המחייבות אותו במימון הכנסת מינימום לכל חבר, ועוד. זכות החבר לקבל תקציב המבטא את הכנסתו, הינה בכפוף לקיום חובה סטטוטורית זו. היינו: כל המבנה וההסדר הזה הינו חובה על פי דין ואין לראותו כוולונטרי.
8. בנסיבות אלה, **שיטת המס המתאימה לקיבוץ המתחדש היא של שותפות**. בדיוק כמו בשותפות, ההכנסה היא של השותפות, והשותף מתמסה על חלקו ברווחי השותפות ולא על חלקו בהכנסותיה.
9. הסדר זה מבטא נכוחה את השינוי שחל בקיבוץ המתחדש ולא גולש מעבר לכך. הוא זה עליו הומלץ בחוזר מ"ה, כך פועלים בפועל, את זה יש לעגן בחקיקה, ולכך כבר ניתנה הסכמת הקיבוצים!
10. בנוסף, ההצעה מייצרת הבחנה בין הכנסות הקיבוץ להכנסות החבר, ורואה בהכנסות הקיבוץ מחקלאות כהכנסות פאסיביות ולא הכנסות מיגיעה אישית, כך שהן אינן מזכות בהטבות מס לפריפריה. זו הצעה תמוהה, בלתי סבירה ומפלה, שפוגעת בזכויות חוקתיות מוגנות של הקיבוצים.
11. התיקון גם משנה במפתיע את **הסדר המס של הקיבוץ השיתופי** – למרות שלא חל כל שינוי בעולם השיתופי, וכבעבר - חבר השיתופי רק מקבל את צרכיו מהקיבוץ, על בסיס מפתח שוויוני. כל הוועדות המקצועיות שדנו בכך קבעו שאין סיבה לעריכת שינוי בהסדר בקיבוץ השיתופי.
12. ההצעה בענין הביטוח הלאומי באה בהפתעה ושגויה מעיקרה, וההערכה היא שהיא דווקא תביא להגדלת ההוצאה, אלא שזאת ניתן יהיה לדעת רק אחרי ההרס והחורבן שהיא תעשה בקיבוצים.
13. רשם האג"ש, הרגולטור, מתנגד נחרצות להצעה כולה, ומתנגדות לה גם לשכות רו"ח ועוה"ד.
14. בשורה התחתונה: יש כאן זנב שמכשכש בכלב. על מנת להגיע לתוצאה פיסקלית מסוימת, עושה ההצעה שינויים מהותיים ומרחיקי לכת במבנה משפטי ותאגידי ייחודי, וממוטטת אותו.
15. ההצעה שעל הפרק מורכבת מאין כמותה, שגויה בלא מעט מקומות, משנה מציאות חיים אצל כ- 60 אלף חברים, איננה מציעה פיתרון להשלכות הנובעות ממנה, ומייצרת מציאות בלתי הפיכה.
16. ברור שדבר כזה אינו יכול להיות מטופל במסגרת המאולצת של חוק ההסדרים, אלא בהליך רגיל.

